

ኣብ ምንታይ'ዩ ሓይልና ?

ተስፋ ነጋሲ(አባሽ)

ኣብ ግዜ ንእስነተይ ኣብ ኣስመራን ካልኣት ከተማታት ኤርትራን፡ መንእሰያት እንዘናግዳለን፡ ሓሳባት እንቀያየረለን፡ ኩሉ ዕላላት፡ ዳእላታት፡ ፈጠራታት ዝምንጭወለን ኣብያተ ሻህን መስተን ምንባረን እዝከረኒ። ብፍላይ ኣብታ ኣነ ዝግበኹላ ከተማ ኣስመራ፡ እቶም ፍርዝን ዝበልና ኣብ ኣባሻውልን ካልኣት ቦታታትን ለይቲ ለይቲ ብክራር ዝተሰነዩ ወግዲ ሒዝና ነውግሖ ነበርና። ፈረንካ ዘይነበረሉ ግዜ'ኳ እንተነበረ ድሕሪ ክልተ ዋንጫ ዕላል ምውቕ ይብል'ሞ፡ ሓደ፡ ሓንሳብ ጀምዳ ኣኸባር ኣለኒ ኢሉ ብዘዕባ ቅያ፡ ውዕሎ ውግእ ገድሊ(ተጋድሎ)፡ ከምዛ ምስኦም ዝወግሉ ብጉልቡብ ድራማ (ካብ ቃርማ/ሓሰውቲ ንፈርሕ ስለዝነበርና) ክሕብር ይጅምር፡ ተተቀባቢልና ድማ ንምልኣሉ። ኣረ ነቶም ኣሕዋትና (ሸው ኣሓትና ምንባረን ንፈልጥ ስለዘይነበርና) ጥይት ዘይትቐትሎም፡ ዝያዳ መሓውር ዝያዳ ትንፋስ ዘለዎም ፍሉያት ፍጥረት ጌርና ኣብ ኣእምሮና ንቐርጾም እሞ ክንጽምበርም ክንህንጠ ትዝ እብለኒ። ኣብቲ ግዜ'ቲ ድማ'ዩ “ጀሽ ዓረምረም” ዝብሃል ሓያል ተዋጋኢ ሰራዊት ገድሊ ምህላዉ ዝሰማዕና። ዋንጫ እንዳወስኸና ዕላል እንዳመቀረ ብዝኸደ፡እክለ ተዛረብ እክለ'ባ ተዛረብ እንዳተባህለ ሰግኣት ተቐንጢጡ ብቐልዕ ንንስነስ ነበርና። ኣብታ ጸባብ ዝ ሙብዛሕትኡ ዝዕለል ምህዞ ምጂኑ ዘይርድኣናስ ኣይነበረን። እንተኾነ ግን ንሃገራዊ ፍቅርና ዘንበድብድ፡ንቐልሲ ዝደፋፍእ፡ ጽልእና ንመግዛእቲ፡ ደገፍና ንኣሕዋትና ተጋደልቲ ንገልጸሉ እንኮ ኣገባብ ጌርና ስለዝወሰድናዮ ስምዒትና ኣዐንጊሉ ኩርዓት ዝኸድነና ምንባሩ ኣዚና ፈተናዮ። ከምዚ ናትና ዕላላት ኣብ ስድራቤታት፡ ኣብያተትምህርቲን ዉራያትንውን ዑብ ይብል ነይሩ። ዝገርምኒ፡ እቲ ምሽት ምሽት ንፍንዎ ዝነበርናዶ ይኸውን ዝግግት ፈረሰኛ ስኢኑ ተላቢዑ ወይስ ሕብረተሰብ ንባህጉ ካብ ርትዒ ወጻኢ ዝገልጸሉ ልሙድ ኣገባብ ስለዝኾነዩ? ኣብ ዝውትና ሰብኡት (ኣቦታትና) ተኣኪቦም ከዕልሉ እንከለው፡ ሓደ ኣቦ ነይርም ፈነወታት ሬድዮ ወጻኢ ብቋንቋታት እንግሊዝኛን እምሓርኛን ሰሚዖም ሬድዮ እኮላ ከምዚ በለት ሬድዮ እኮላ ከምቲ በለት እንዳበሉ ምሽት ምሽት ኣቦመንበር ዕላል ዝነበሩ። ሓደ ካልእ ካብቶም ኣቦታት፡ ኣብ ከባቢ ዕዳጋ ላኻ ናይ ሓራጅ ኣቕሑ ዝሸጡ ስለዝነበሩ ኣማሰያኦም ምስቲ ንገዛ ዝማልእዎ ቀንጠመንጢ ዕላል ተስፋ ልክም ኣቢሎም ይመጹ'ሞ ነቲ ናይ ሬድዮ ወረ ንዩው'በሎ ዘረባ ረኺብ ኢልካ ዲኻ ኢሎም ነቶም ሓደ ኣቦ ገኒሖም ባዕሎም ወኪል ኣገልግሎት ዕላል ተስፋ ይኾኑ ኔርም።ልዕሊ ወረ ሬድዮታት ከኣ ንዕላል እዞም ኣቦ ሰብ ይፈትዎ ነበረ።

ብርግጽ ሓይሊ ዕላል ግን ሓይሊ ግብሪ ይፈጥርዮ። ሻቡ ንገድሊ ዝወሓዘ፡ ብምስጢር ተወዲቡ ዝተቐለሰ መንእሰይ፡ ዓላ ዕላል ተስፋ እዩ። ዋላ እቶም ብዝተፈላለዩ ምክንያት ዝተሰደድናውን ዕላል ተስፋ ደድሕፊና ስዒቡ'ዩ ኣቃሊሱና። ክሳብ ሕጂውን ዕላል ተስፋ

ይቅጽል አሎ። ገድሊ'ውን ናቱ ሓይሊ ዕላል ነይርዎ። ካብቲ ወግዓዊ ሓበሬታ ንምፍላይ 03/ወረ-ዓዳይ ይብሃል'ኳ እንተነበረ ከም ዕጥቂ መንፈስ ስኒ አንኪሱ'ዩ። ከምዝነበብናዮ ዕላል ሕብረተሰብ መለክዒ ስነአምሮአዊ ሓይልን ድኻምን ሃገራት'ዩ ክብሃል ሓቂ'ዩ። እቲ ዝበለጸ ፖለቲካ ከአ ሓይሊ ዕላል ምቕናይ ስለዝኾነ ኤርትራ ብመንፈስን ፖለቲካን ዘይተጻዕደትሉ ብልጫ ኮይኑ ረኺቢዮ።

ኣብ መጀመርታ 80'ታት ኣብ ሱዳን ዓዲዊዒል ኮይና ከነምባሁቅ ከለና፡ ዕላላት እንዳ ምነይ እንዳ ዓይኒ በዕራይ እንዳ አስካሉ ቐሺ ይዝከረኩምዶ? ዕላል ጂረፍ ሸጣን ገልጻንከ ትዝክርዎዶ? ዝርምስ ዕላል ክንሰምዕ እንከለና መን ከምዘጠመቓ ዘይተፈለጠ “ወካለት ሆባይ” ክብሃል ንዝክር'ዶ? 03ን ወካለት ሆባይን ግን ክልተ ዝተፈላለዩ ምንጭታት'የን። እታ ቀዳመይቲ ካብ ትስፍውነት እታ ኻልኣይቲ ካአ ካብ ተስፋ ምቕራጽን ዕርበት ሕልናን። 03 ካብ ሃንቀውታን ባህግን ህዝብና ትነቅል ብምንባራ ወትሩ ንወካለት ሆባይ ዲል ሂባታ ኣይትፈልጥን ስዒራታ ከአ። ኤርትራን ህዝባን ብሓደ ፈታኒ መድረኽ ኣብዝሓልፍሉ፡ ዝበዝሑ ንዕላል 03 ክመርጹ እንከለው ውሑዳት ሰነፋት ድማ ወካለት ሆባይ ከምትምስጦም ነስተብህልዶ?

እዚ ዕላል ቀደምዮ፡ ሎሚኽ ?

እዛ ናብ ቁሽት ተቐይራ ዝብሉና ናይ 21 ክፍለዘመን ዓለምና፡ ግንከአ ዘይከም ናይ ግዜና ካብ ምስ ሰብ ኣካላዊ ዕላል ኤሎክትሮኒካዊ፡ ካብ ብመንደቕ ዝተሰርሐ ገዛ ቨርቕዋል ኣባይቲ ዝራብሓላ፡ መን ምዃኖም ምስ ዘይትፈልጦም፡ ገጾም ምስ ዘይትርእዮም፡ ዝመረጽዎ ስም ዝጥመቁ ሰባት ተረሓሒቕካ ተዕልለለን ዘመናውያን ወይ ቨርቕዋል እንዳ ሸዲዳ ኮይነንዶ ይርኣዮኹም? ጥምጥም 03ን ፈንጠርጠር እታ ትማሊ ዝተሳዕረት ወካለት ሆባይን ክቕጽል ስለዝረኣኹዎ ግን ጂሬፍ ኣዘኻኺሩኒ። ከምቲ ቀደም ስራሕድዮ ተሳኢኑ ወይስ ሓሶት መብልዕ እንጀራዮ ኮይኑ? ቅድሚ 10 ዓመታት ብሰብልቶንሳ ሓሰውቲ ኣይተገረምናን ዲና ?

ንኡብነት፡ እቲ ብሓሶት ዝተፈልጠ መሓሪ ኣብርሃ
 ዝተባህለ፡ ንነብሱ “ጋዜጠኛ” ኢሉ ክጽዋዕ ባህ
 ዝብሎ “ደርግ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ማርያም ግምቢ
 ስለዝቐጥቐጡኒ ፈጺመ ክወልድ ኣይክእልንዮ ግን
 ውላድ ብጽተይ እንተሓቐፈ ይኣኽለኒዮ” ከምዘይበለ
 ቆልዑ ምስወለደ ሰብ ገሪምዎ። “ታሪኽ ሂወቱ”
 ከማላኸዕ ኣብ ሚንስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት ኤርትራ

ሓላፊ ክፍሊ ጸጥታ ምንባሩን፡ ከም ዓይኒ ምድሪ በይንኻ ዝእቶ ግዲ መሲልዎ ኣብ
 ዩኒቨርሲቲ ኣስመራ ብጋዜጠኝነት ከምዝተመረቐን ብድፍረት ገሊጹ። ኣብዚ ብሓሶት
 ዝተነድቐ ጽውጽዎይ ሂወት ተሸጉጡ ብዘይሕፍረት ልቕንሳ ዘውጽኦ ወኪል ወካለት
 ሆባይ ኮይኑ ከኣ ይሰርሕ እሎ። ድሕሪ’ዚ መማእረር እንጀራኡውን ስለዝገበሮ፡ ካብ
 ሳዕሳዕኩስ ክቆጻጸ ኢሉ ተዓሲቡ፡ ሓሶት ተነጻፉን ተተርኢሉን ይነብር እሎ።

ካልእ ትርስዕዎ ዘይብል ስዒቡ ዝተቀለቀለ ሓደ ደርቀኛ ሓሳዊ ኸኣ ገጢሙና። ሞይቱ
 ዝትንስእ፡ካፕቲን ፍቅሪ ዝብሃል፡ ብፍቕሪ ሓሶት ዝሓረረ። ኣብ ብረታዊ ቃልሲ ኸቢድ
 ስንክልና ከምዝወረዶ ክገልጸልና ይጸንሕ’ሞ ካብ መዓስከር ማይሓባር ወጺኡ ኣብ ዶብ
 ሱዳን ጸኒሑ ኣብ ሓኒሽ፡ ቀጺሉ ኣብ ባድመ፡ጻርና ዓሰብ ...ወዘተ ከምዝተዋገኦ ይነግረና።
 ኣንታ ሓወይ ብሰንኪ ከቢድ ስንክልና ኣብ ማይ ሓባር ተዓቑበ ትብል፡ ብድሕሪኡ ከኣ
 ዓቢይቲ ውግእት ተሳቲፊ ትብል፡ ወይ ኣይሰንክልካን ወይ ከኣ ተጻርካ ኢኻ ተዋጊእካ፡
 ሓዲኡ ምረጽ ዝብሎ ለባም ሓታታይ ከይረኸበ ዓብሊኹና፡ በቲ ዝዓበየ ሓሳዊ ተበሊዑ፡
 ፈኹሱ፡ ደንጊጽናሉ ድማ።

ቀጺሉ “ኣማኸሪ ፕረዚደንት ሃገረ ኤርትራ” ነይረ፡ “መራሒ
 ምስጢራዊ ውድብ ኣብ ኤርትራ” ነይረ፡ “ሻዕብያ ኣብ እዝነይ
 ብሰዓት ዝፍጀር ተተኳሲ ኣእትዮምለይ መንግስቲ ሆላንድ
 እድሒኑኒ” ዝብል ነጋሲ ጸጋይ ዝተባህለ ዓይኒ ኣውጽኢ Rambo
 ተቀልቂሉ፡ ሻቡ ሆሆሆ ተባሂሉ፡ ኣይጸንሓን ከንቲቱ! ሓሶት ዕምሪ የብላን።

ካብ ዝገጠሙኒ ብዙሓት ሓሰውቲ እዞም ውሑዳት ንመዘኻኸሪ ዝጠቀስኩም
 ተልመዲን፡ ርቐትን፡ ጥብብን ዝነድሎም ብዘይካ ንነብሶም ካልእ ከደናግሩ ዓቕሚ
 ዘይብሎም ሓምሓም፡ ውርደት ጥራይ’ዮም ሓፊሶም። ኣንብብቲ ትፈልጥዎም ሓሶታትን
 በሃልቶምን እንተወሰኸኩምለይ ረጎደ።

ሎሚ ከኣ “ዝሓለፉ መጻ ጣይታ ዝልምጸ” ከምዝብሃል ካብቶም እንዳርኣናዮም ዝሕስዉ
 ሰብ ልቕንሳ፡ ብድሕሪ ኮምፕዩተር ዝተኸወሉ ዘይርኣዩ ምትሃት መጺኢምና። ኣብዘን
 ኤሎክትሮኒካዊ ኣባይቲ (ኣንዳ ሸዲዳ) ብምህዞን ሓሶታትን፡ ዘይነበሮን ዘይዋዓሎን ዝጸዊ፡
 ንጽንዓትን ጅግንነትን ህዝቢ ኤርትራ ዘቆናጽብ፡ እንሕበነሎም ትእምርትታት/Symbols
 ዝድውን፡ ተጋደልቲ ሓጥኣን፡ ታሪኽ ገድልን መሪሕነቱን ከኣ ማዕከን ገበናት’ዮም ዝብል

ሓድሽ ሓሳዊ ክበርር ጀመረ። እቲ ዝገርም ታሪኽ ሃገርን ህዝብን እንዳኣጸለመ ብብልሒ ኣእምሮኦምን ንቅሓቶምን ተላጊጹ እንዳኣዋረደም ሓድሽ ዳቪድ ኮረሽ ተረኺቡሉይ ያኢ ዎኽቡር መድሓኒና ድሕሪ ኢየሱስን መሓመድን ብኣምላኽ ዝመጸእኻና ነብይ ኢሎም ንቅዱስ ኣራኺሶም ርኹስ ከቀድሱ፡ ዘይሓንኩ ክውድስዎ ምርእይ'ዩ። ብዙሓት እዚ ሓድሽ ብስም ፓይሎት ተቐልቂሉ ዘሎ ነውራም ዘቆጥዖም ሰባት መን ምዃኑ ክፈልጡ ብዛዕባ ዜግነቱ ከጻርዩ ክቱር ጻዕሪ ይገብሩ ከምዘለዉ ተግዚቡ። ዋላኳ ካድራት ወያነ ሃንደስትን ቀለስትን ምዃኖም ግሉጽ እንተኾነ ፡ደቂ ዓዲይ! ፓይሎት መልሓሱ ዘጽረዩ ይኹን ዘየጽረይ ኣይንታይናንዮ፡ ኣራይ በለስ ይንበር ደፋእ ዓረብያ ወይ'ውን ተመሃራይ ዘገድሱና ኣይኮነን። ሰልጡንን ንቁሕን ህዝቢ ኪንዩኡ'ዩ ዝርኢ። ካብ ደድሕሪ መንነቱ ምጉያይ ክሳድ ዕላማ ተልእኹ ምሓዝ ይበልጸና። እቲ ተልእኹ እንታይዩ ???????

ይቅጽል